

Butlletí del Consell General

Núm. 61/2017

Casa de la Vall, 5 de setembre del 2017

SUMARI

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Admissió a tràmit i publicació del **Projecte de llei dels serveis de pagament i el diner electrònic**, i obertura del termini de presentació d'esmenes. *pàg. 2*

Pròrroga al termini per a la presentació d'esmenes al **Projecte de llei de modificació de la Llei de creació i funcionament del raonador del ciutadà**, del 4 de juny de 1998. *pàg. 18*

Pròrroga al termini per a la presentació de l'informe en relació al **Projecte de llei de modificació de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme**, del 29 de desembre del 2000, modificada per la Llei 08/2006, del 21 de juny, per la Llei 06/2011, del 28 de juliol i per la Llei 16/2012, del 31 de juliol. *pàg. 18*

relatives a l'abatiment de l'ós de Naturlàndia el passat 14 de juny. *pàg. 18*

4- IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN

4.4.2 Respostes escrites

Publicació de la resposta del Govern a les preguntes formulades per la M. I. Sra. Rosa Gili Casals, consellera general del Grup Parlamentari Mixt,

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 5 de setembre del 2017, ha examinat el document que li ha tramès el M. I. Sr. Cap de Govern, registrat en data 1 de setembre del 2017, sota el títol **Projecte de llei dels serveis de pagament i el diner electrònic**, exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

1- D'acord amb l'article 18.1.d), admetre a tràmit aquest escrit, sota la qualificació de Projecte de llei i procedir a la seva tramitació com a tal.

2- D'acord amb l'article 92.2, ordenar la seva publicació i obrir un període de quinze dies per a la presentació d'esmenes. Aquest termini finalitza el dia 27 de setembre del 2017, a les 17.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 5 de setembre del 2017

Vicenç Mateu Zamora
Síndic General

Projecte de llei dels serveis de pagament i el diner electrònic

Exposició de motius

El 24 de novembre del 2011 el Consell General va aprovar la ratificació de l'Acord monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea que permet a Andorra adoptar oficialment l'euro com a moneda legal i emetre les seves pròpies monedes destinades a la circulació i a la col·lecció. L'Acord monetari va acompanyat d'un annex (la darrera versió actualitzada va ser publicada al *Diari Oficial de la Unió Europea* el 25 de gener del 2017) que relaciona les disposicions jurídiques europees que el Principat d'Andorra haurà d'implementar seguint el calendari acordat per Andorra i la Unió Europea relatives a la prevenció del blanqueig de capital, la prevenció del frau i de la falsificació, les normes sobre els bitllets i les monedes d'euro, la legislació en matèria bancària i financera i la recopilació d'informació estadística.

En virtut de l'Acord monetari, Andorra s'ha compromès a aplicar, entre d'altres, en el seu ordenament jurídic la Directiva 2007/64/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 13 de novembre del 2007, relativa als serveis de pagament

en el mercat interior, que modifica les directives 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE, així com la Directiva 2006/48/CE, i que deroga la Directiva 97/5/CE. Aquesta Directiva relativa a la prestació de serveis de pagament va ser originàriament aprovada amb l'objectiu d'estimular la competència en els mercats nacionals i assegurar la igualtat d'oportunitats per competir, augmentar la transparència en el mercat, tant per als prestadors de serveis com per als usuaris, així com establir un sistema comú de drets i obligacions per a proveïdors i usuaris en relació amb la prestació i la utilització de serveis de pagament.

Així mateix, entre les disposicions jurídiques europees a implantar en virtut de l'Acord monetari també hi ha la Directiva 2009/110/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 16 de setembre del 2009, sobre l'accés a l'activitat de les entitats de diner electrònic i al seu exercici, així com a la supervisió prudencial d'aquestes entitats, que modifica les directives 2005/60/CE i 2006/48/CE i que deroga la Directiva 2000/46/CE. L'objectiu d'aquesta norma era crear un marc jurídic clar i harmonitzat que enfortís el mercat interior europeu i estimulés la competència en el sector de l'emissió de diner electrònic a la vegada que garantís un nivell de supervisió prudencial adequat.

En aquest sentit, s'ha considerat oportú aprovar una nova llei que implementi de manera coherent i clara tots els canvis normatius que cal dur a terme per incorporar les dos directives esmentades a l'ordenament jurídic andorrà, posant al dia aquesta normativa per incloure les entitats de pagament i les entitats de diner electrònic com a noves entitats operatives del sistema financer andorrà, amb un règim jurídic propi, i regular els drets i les obligacions de proveïdors i usuaris en relació amb la prestació i la utilització de serveis de pagament i l'emissió de diner electrònic.

La Llei s'estructura en divuit articles, cinc disposicions addicionals i tres disposicions finals.

El títol I (articles 1 a 5) estableix la finalitat i l'àmbit d'aplicació de la Llei, les definicions aplicables a la norma, les activitats reservades i l'accés als sistemes de pagament.

El títol II (articles 6 a 13) regula el règim jurídic dels serveis de pagament i n'estableix les condicions de transparència i els requisits d'informació. En aquest sentit, es fixen les condicions per autoritzar operacions de pagament, per notificar operacions de pagament no autoritzades o incorrectament executades, els principis de responsabilitat del proveïdor de serveis de pagament per a operacions no autoritzades, l'execució d'operacions de pagament i el règim de responsabilitat aplicable.

El títol III (articles 14 i 15) tracta del règim jurídic del diner electrònic, en regula el règim d'emissió i reemborsament i la prohibició que es meriti un interès remuneratori.

El títol IV (articles 16 i 17) estableix les bases de la regulació dels procediments de reclamació i els procediments extrajudicials aplicables en aquests casos.

El títol V (article 18) determina el règim disciplinari aplicable a les noves entitats de pagament i les entitats de diner electrònic.

Les disposicions addicionals (primera a cinquena) modifiquen les normes actualment vigents a Andorra que regulen el sistema financer andorrà per adaptar-les a la incorporació de les noves entitats operatives del sistema financer, les entitats de pagament i les de diner electrònic: la Llei 35/2010, del 3 de juny, del règim d'autorització per a la creació de noves entitats operatives del sistema financer andorrà; la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà, i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra; el text refós de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, aprovat pel Decret legislatiu del 12 de febrer del 2014; el text refós de la Llei 8/2013, del 9 de maig, relativa als requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercats i els acords de garantia financera, i la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Institut Nacional Andorrà de Finances.

Per acabar, la Llei dedica les disposicions finals a autoritzar el Govern a dictar el subsegüent desenvolupament reglamentari, les regles generals per al desenvolupament reglamentari de les normes d'implementació SEPA, així com la mateixa entrada en vigor de la Llei.

Títol I. Àmbit, finalitat i definicions

Article 1. Finalitat

L'objecte d'aquesta Llei és regular la prestació de serveis de pagament i l'emissió de diner electrònic dins del territori del Principat d'Andorra, incloent-hi algunes disposicions relatives al règim jurídic i, sense perjudici de l'aplicació de la llei de consumidors rellevant, els drets i les obligacions relacionats amb la disposició i l'ús dels serveis de pagament i la transparència de les condicions i els requisits d'informació per als serveis de pagament.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. En l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei, s'entén per *serveis de pagament*:

(i) Serveis que permeten el dipòsit d'efectiu en un compte de pagament, així com totes les operacions necessàries per gestionar un compte de pagament.

(ii) Els serveis que permeten la retirada d'efectiu d'un compte de pagament, així com les operacions necessàries per gestionar un compte de pagament.

(iii) L'execució d'operacions de pagament, incloent-hi transferències de fons mitjançant un compte de pagament al proveïdor del servei de pagament de l'usuari o un altre proveïdor de servei de pagament:

- Execució de domiciliacions de pagament, incloent-hi domiciliacions no recurrents;

- Execució d'operacions de pagament mitjançant una targeta de pagament o un dispositiu similar;

- Execució de transferències, incloent-hi ordres permanents.

(iv) L'execució d'operacions de pagament en què els fons es cobreixen amb una línia oberta de crèdit per a un usuari de servei de pagament:

- Execució de domiciliacions de pagament, incloent-hi domiciliacions no recurrents;

- Execució d'operacions de pagament mitjançant una targeta de pagament o un dispositiu similar;

- Execució de transferències, incloent-hi ordres permanents.

(v) L'emissió i l'adquisició d'instruments de pagament.

(vi) Enviament de diners.

(vii) Execució d'operacions de pagament en què el consentiment de l'ordenant per executar una operació de pagament es transmeti mitjançant qualsevol dispositiu de telecomunicacions, digital o informàtic, i el pagament es realitzi a l'operador de la xarxa o sistema de telecomunicacions o informàtic, que actua únicament com a intermediari entre l'usuari del servei de pagament i el proveïdor de béns i serveis.

La llista anterior es pot ampliar o ajustar mitjançant decret.

2. Els serveis següents no tenen la consideració de *serveis de pagament* en el sentit previst en aquesta Llei:

(a) Les operacions de pagament efectuades exclusivament en efectiu i directament de l'ordenant al beneficiari, sense intervenció de cap intermediari;

(b) Les operacions de pagament de l'ordenant al beneficiari a través d'un agent comercial autoritzat per negociar o concloure la compra o la venda de béns o serveis per compte de l'ordenant o del beneficiari;

(c) El transport físic, com a activitat professional, de bitllets i monedes, incloent-hi la recollida, el tractament i el lliurament;

(d) Les operacions de pagament consistents en la recollida i el lliurament no professionals de diners en efectiu fets amb motiu d'activitats no lucratives o caritatives;

(e) Els serveis en què el beneficiari proporciona diners en efectiu a l'ordenant com a part d'una operació de pagament, a instància expressa de l'usuari del servei de pagament immediatament abans de l'execució d'una operació de pagament mitjançant pagament destinat a la compra de béns o serveis;

(f) El negoci de canvi de divises, és a dir, les operacions d'*efectiu per efectiu*, quan els fons no es mantinguin en comptes de pagament;

(g) Les operacions de pagament realitzades per mitjà de qualsevol dels documents següents emesos per un proveïdor de serveis de pagament a fi de posar fons a la disposició del beneficiari:

(i) Xecs en paper d'acord amb el Conveni de Ginebra del 19 de març de 1931 que estableix una llei uniforme sobre xecs;

(ii) Xecs en paper similars als previstos en el paràgraf (i) i regulats pel dret dels estats membres de la Unió Europea que no siguin part en el Conveni de Ginebra del 19 de març de 1931 que estableix una llei uniforme sobre xecs;

(iii) Efectes en paper d'acord amb el Conveni de Ginebra del 7 de juny de 1930 que estableix una llei uniforme sobre lletres de canvi i pagarés;

(iv) Efectes en paper similars als que es refereix el paràgraf (iii) i regulats pel dret dels estats membres de la Unió Europea que no siguin part en el Conveni de Ginebra del 7 de juny de 1930 que estableix una llei uniforme sobre lletres de canvi i pagarés;

(v) Vals en paper;

(vi) Xecs de viatge de paper; i

(vii) Girs postals en paper, segons la definició de la Unió Postal Universal.

(h) Les operacions de pagament fetes per mitjà d'un sistema de liquidació de pagaments o valors entre agents de liquidació, entitats de contrapartida central, cambres de compensació i/o bancs centrals i altres participants del sistema, i proveïdors de serveis de pagaments, sense perjudici del que preveu l'article 5;

(i) Les operacions de pagament relacionades amb la gestió de carteres, amb inclusió de dividendes, rèdits o altres distribucions, o amb amortitzacions o vendes,

realitzades per persones esmentades en la lletra (h) o per entitats financeres d'inversió, entitats bancàries, organismes d'inversió col·lectiva o societats gestores de patrimonis que prestin serveis d'inversió i qualsevol altra entitat autoritzada a custodiar instruments financers;

(j) Els serveis prestats pels proveïdors de serveis tècnics, com a suport a la prestació de serveis de pagament, sense que aquests proveïdors arribin a estar en cap moment en possessió dels fons que hagin de transferir-se, inclosos el tractament i la conservació de dades, serveis de confiança i de protecció de la intimitat, autenticació de dades i entitats, la tecnologia de la informació (TI) i el subministrament de xarxes de comunicació, subministrament i manteniment de terminals i dispositius emprats per als serveis de pagament;

(k) Els serveis que es basin en instruments que puguin utilitzar-se per adquirir béns o serveis únicament en les instal·lacions de l'emissor o, en virtut d'un acord comercial amb l'emissor, bé en una xarxa limitada de proveïdors de serveis o bé per a un conjunt limitat de béns o serveis;

(l) Les operacions de pagament executades per mitjà de dispositius de telecomunicació, digitals o de tecnologies de la informació, quan els béns o serveis adquirits es lliuren i utilitzen mitjançant dispositius de telecomunicació, digitals o de tecnologies de la informació, sempre que l'operador de serveis de telecomunicació, digitals o de tecnologies de la informació, no actuï únicament com a intermediari entre l'usuari del servei de pagament i el proveïdor dels béns i serveis;

(m) Les operacions de pagament realitzades per compte propi entre proveïdors de serveis de pagament i entre agents o filials per compte propi;

(n) Les operacions de pagament entre una empresa matriu i la seva filial o entre filials de la mateixa empresa matriu, sense cap intervenció d'intermediaris a través d'un proveïdor de servei de pagament que no sigui una empresa que pertanyi al mateix grup; o

(o) Els serveis de proveïdors de retirada de diners en caixers automàtics que actuïn en nom d'un o diversos expedidors de targetes que no siguin part del contracte marc amb el consumidor que retiri diners d'un compte de pagament, sempre que aquests proveïdors no realitzin altres serveis de pagament tal com s'esmenta en el primer paràgraf d'aquest article.

Article 3. Definicions

A l'efecte d'aquesta Llei, s'entén per:

1. Agent: Persona física o jurídica que proveeix serveis de pagament en nom d'una entitat de pagament.

2. Beneficiari: Persona física o jurídica que sigui el destinatari previst de la transferència de fons que ha estat objecte d'una operació de pagament.

3. Comissió: Comissió aplicada per un proveïdor del servei de pagament a l'usuari del servei de pagament, directament o indirectament relacionada amb una operació de pagament.

4. Compte de pagament: Compte a nom d'un o de diversos usuaris de serveis de pagament i utilitzat per executar operacions de pagament.

5. Consumidor: Consumidor en el sentit de l'article 2.f de la Llei 13/2013, del 13 de juny, de competència efectiva i protecció de consumidors.

6. Contracte marc: Contracte de serveis de pagament que regeix la futura execució d'operacions de pagament tant individuals com successives i que pot estipular l'obligació d'obrir un compte de pagament i les seves condicions corresponents.

7. Dia hàbil: Dia d'obertura comercial, als efectes necessaris per executar una operació de pagament, per als proveïdors de serveis de pagament de l'ordenant o del beneficiari que intervenen en l'execució d'una operació de pagament.

8. Diner electrònic: Valor monetari emmagatzemat per mitjans electrònics o magnètics que representa un crèdit sobre l'emissor, que s'emet en rebre els fons amb el propòsit d'efectuar operacions de pagament i que és acceptat per una persona física o jurídica distinta de l'emissor de diner electrònic.

9. Domiciliació de pagaments: Servei de pagament destinat a realitzar un càrrec al compte de pagament de l'ordenant en el qual l'operació de pagament és iniciada pel beneficiari sobre la base del consentiment donat per l'ordenant al beneficiari, al proveïdor de serveis de pagament del beneficiari o al proveïdor de serveis de pagament del mateix ordenant.

10. Emissor de diner electrònic: Entitats descrites en l'article 4.2.

11. Entitat de diner electrònic: Tal com es defineix a l'article 61.3 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra, és una persona jurídica a la qual l'INAF ha concedit autorització d'acord amb el capítol segon de la Llei 35/2010 per emetre diner electrònic.

12. Entitat de pagament: Tal com es defineix a l'article 61.1 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra, és una persona jurídica a la qual l'INAF

ha concedit autorització d'acord amb el capítol segon de la Llei 35/2010 per fer serveis de pagament.

13. Fons: Bitllets i monedes, diner anotat en compte i diner electrònic.

14. Grup: Grup d'empreses format per una empresa matriu, les seves filials i les entitats en les quals l'empresa matriu o les seves filials tenen una participació, així com empreses gestionades de forma unificada segons un contracte subscrit amb aquestes empreses, o segons les disposicions en el memoràndum o els estatuts socials d'aquestes empreses.

15. Instrument de pagament: Qualsevol mecanisme o mecanismes personalitzats i/o el conjunt de procediments acordats entre l'usuari del servei de pagament i el proveïdor del servei de pagament i utilitzat per al servei de pagament amb la finalitat d'iniciar una ordre de pagament.

16. Mitjana de diner electrònic en circulació: L'import total mitjà del passiu financer relacionat amb el diner electrònic emès al final de cada dia natural al llarg dels sis mesos naturals anteriors, calculat el primer dia natural de cada mes natural i aplicat per a aquest mes en qüestió.

17. Operació de pagament: Una acció, iniciada per l'ordenant o el beneficiari, de situar, transferir o retirar fons, amb independència de les obligacions subjacents entre l'ordenant i el beneficiari.

18. Ordenant: Persona física o jurídica titular d'un compte de pagament i que autoritza una transferència de fons a partir d'aquest compte o, en cas que no hi hagi un compte de pagament, una persona física o jurídica que dona una ordre de transferència de fons.

19. Pagament transfronterer: Operació de pagament tractada electrònicament iniciada per un ordenant o mitjançant un beneficiari en què el proveïdor de serveis de pagament de l'ordenant i el proveïdor de serveis de pagament del beneficiari es troben en estats diferents dins la Zona.

20. Proveïdor de servei de pagament: Persones o entitats indicades a l'article 4.1.

21. SEPA: Zona de Pagaments Única Europea.

22. Servei d'enviament de diners: Servei de pagament mitjançant el qual es permet la recepció de fons d'un ordenant sense que es creï cap compte de pagament en nom de l'ordenant o del beneficiari, amb l'única finalitat de transferir un determinat import equivalent a un beneficiari o a un proveïdor de serveis de pagament que actua en representació del beneficiari, i/o bé rebre fons per compte del beneficiari i posar-los a disposició d'aquest beneficiari.

23. Servei de pagament: Qualsevol dels serveis indicats a l'article 2.1.

24. Sistema de pagament: Sistema de transferència de fons amb acords formals i estandarditzats i regles comunes per al tractament, la liquidació o la compensació d'operacions de pagament.

25. Transferència: Servei de pagament nacional o transfronterer per abonar un compte de pagament del beneficiari amb una operació de pagament o una sèrie d'operacions de pagament d'un compte de pagament de l'ordenant pel proveïdor del servei de pagament que posseeix el compte de pagament de l'ordenant, basant-se en una instrucció donada per l'ordenant.

26. Usuari de servei de pagament: Persona física o jurídica que utilitza un servei de pagament com a ordenant, beneficiari o ambdós coses.

27. Zona: El Principat d'Andorra i els estats membres de SEPA.

Article 4. Activitats reservades

1. Cap persona física ni jurídica diferent de les entitats de pagament autoritzades per l'INAF no pot prestar serveis de pagament tal com es defineixen aquí, excepte:

- Les entitats bancàries de l'apartat (a) del paràgraf segon de l'article 3 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra;

- Les entitats de diner electrònic;

- El Banc Central Europeu i els bancs centrals de l'Eurosistema, fins a l'abast requerit per les normes SEPA;

- El Principat d'Andorra, l'INAF o les seves autoritats locals quan no actuïn en qualitat d'autoritats públiques;

- La Sociedad Estatal de Correos i Telégrafos, SA i La Poste, Société Anonyme à Capitaux Publics, que des de l'1 d'agost de 1930 presten serveis postals al Principat d'Andorra en virtut de l'acord hispanofrancès del 1930, relatiu a la coparticipació i execució dels serveis postals a les Valls d'Andorra, respecte dels serveis de pagament per a la prestació dels quals estiguin facultades en virtut de la seva normativa nacional específica.

2. Cap persona física ni jurídica que no sigui una entitat de diner electrònic autoritzada per l'INAF no pot emetre diner electrònic excepte les entitats bancàries de l'apartat a del paràgraf segon de l'article 3 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de

les activitats financeres al Principat; és a dir, entitats bancàries.

Article 5. Accés als sistemes de pagament

1. Les normes d'accés dels proveïdors de serveis de pagament als sistemes de pagament han de ser objectives, no discriminatòries i proporcionades, i no poden restringir aquest accés més enllà del que sigui necessari per prevenir riscos específics com ara el risc de liquidació, el risc operatiu i el risc empresarial i per garantir l'estabilitat financera i operativa del sistema de pagament.

Els sistemes de pagament no poden imposar als proveïdors de serveis de pagament, als usuaris de serveis de pagament o a altres sistemes de pagament cap dels requisits següents:

(a) Cap norma que restringeixi la participació efectiva en altres sistemes de pagament;

(b) Cap norma que discrimini contra els proveïdors de serveis de pagament autoritzats en relació amb els drets, les obligacions i les prestacions dels participants; o

(c) Cap restricció basada en l'estatut institucional.

2. El paràgraf 1 no resulta aplicable a:

(a) Sistemes de pagament compostos exclusivament per proveïdors de serveis de pagament que pertanyen a un grup format per entitats vinculades per capital quan una de les entitats vinculades gaudeix de control efectiu sobre la resta d'entitats vinculades; o

(b) Sistemes de pagament quan un únic proveïdor de serveis de pagament (sigui com a entitat única o com a grup):

- Actua o pot actuar com a proveïdor del servei de pagament per a l'ordenant i el beneficiari i és exclusivament responsable de la gestió del sistema; i

- Autoritza altres proveïdors de serveis de pagament a participar en el sistema i aquests proveïdors no tenen dret a negociar comissions entre ells en relació amb el sistema de pagament encara que poden establir les seves pròpies tarifes en relació amb l'ordenant i el beneficiari.

Títol II. Règim jurídic dels serveis de pagament

Article 6. Àmbit d'aplicació

1. Els serveis de pagament dins del Principat d'Andorra es regeixen per aquest títol i les seves normes de desenvolupament. Aquest títol s'aplica independentment de si el proveïdor dels serveis de pagament és una entitat de pagament o qualsevol altra de les entitats autoritzades per prestar serveis de pagament en virtut de l'article 4.1.

2. Fins a l'abast permès per les normes, les parts d'una operació de pagament poden acordar que el règim jurídic establert aquí no s'apliqui ni totalment ni parcialment quan l'usuari del servei de pagament no sigui un consumidor.

Article 7. Condicions de transparència i requisits d'informació per a serveis de pagament

1. Les normes de desenvolupament que s'aprovin en cada moment han d'especificar la informació general prèvia que s'ha de proporcionar abans que un usuari de serveis de pagament quedi obligat, la informació que s'ha de proporcionar abans de l'execució d'operacions de pagament individuals, la utilització i el règim jurídic dels contractes marc i les excepcions a aquestes normes.

2. Les normes de desenvolupament que correspongui han d'indicar la transparència de les condicions aplicables a les operacions de pagament únic o els contractes marc i les operacions de pagament cobertes per aquestes normes.

3. Els proveïdors de serveis de pagament no poden cobrar als usuaris dels serveis de pagament per facilitar informació, excepte en els termes i subjectes als límits que es puguin determinar en el posterior desenvolupament reglamentari d'aquesta norma.

Article 8. Autorització d'operacions de pagament

1. Una operació de pagament únicament es pot autoritzar si l'ordenant ha atorgat el seu consentiment per executar l'operació de pagament en la forma acordada entre l'ordenant i el proveïdor del servei de pagament. L'ordenant pot autoritzar una operació de pagament abans o, si s'acorda entre l'ordenant i el proveïdor de servei de pagament, després de l'execució de l'operació de pagament. A falta d'aquest consentiment, l'operació de pagament es considera no autoritzada.

2. L'ordenant pot retirar el consentiment en els termes i amb les limitacions establerts en el posterior desenvolupament reglamentari.

Article 9. Instruments de pagament i el seu ús

1. Es pot atorgar el consentiment a les operacions de pagament mitjançant l'ús d'instruments de pagament en els termes previstos als contractes marc. En aquest cas, l'ordenant i el proveïdor del servei de pagament poden acordar límits de despesa per a les operacions de pagament executades utilitzant aquest instrument de pagament.

2. Les normes de desenvolupament corresponents han d'establir els termes i les condicions en què el proveïdor del servei de pagament es pot reservar el dret a bloquejar l'instrument de pagament per raons objectivament justificades.

3. De conformitat amb els termes que estableixin les normes de desenvolupament corresponents, i tal com estableixin els contractes marc, l'usuari del servei de pagament autoritzat a utilitzar un instrument de pagament ha d'utilitzar l'instrument de pagament d'acord amb els termes que regulen l'emissió i l'ús de l'instrument de pagament i informar el proveïdor del servei de pagament, o l'entitat especificada per aquest últim, sense retard injustificat, en tenir coneixement de la pèrdua, el robatori o la malversació de l'instrument de pagament o el seu ús no autoritzat.

4. Sense perjudici del paràgraf 3 anterior, en els termes que s'estableixin en les normes de desenvolupament corresponents, i tal com s'estableixi en els contractes marc, el proveïdor del servei de pagament que emet un instrument de pagament s'ha d'assegurar que els elements de seguretat personalitzats de l'instrument de pagament no són accessibles a tercers que no siguin l'usuari del servei de pagament autoritzat a utilitzar l'instrument de pagament; ha d'abstenir-se d'enviar instruments de pagament que no hagin estat sol·licitats; ha d'assegurar-se que es disposa dels mitjans adequats en tot moment per permetre que l'usuari del servei de pagament realitzi una notificació en virtut del paràgraf 3, i ha d'evitar qualsevol ús de l'instrument de pagament un cop s'hagi fet aquesta notificació.

Article 10. Notificació d'operacions de pagament no autoritzades o executades incorrectament

Les disposicions de desenvolupament corresponents han d'especificar els termes en els quals un usuari del servei de pagament pot obtenir rectificació per part del proveïdor del servei de pagament d'una operació de pagament no autoritzada o executada incorrectament.

Article 11. Principis de responsabilitat del proveïdor dels serveis de pagament per operacions no autoritzades

En els termes establerts per les normes de desenvolupament:

- a) Els proveïdors dels serveis de pagament són responsables davant dels usuaris dels serveis de pagament per les operacions no autoritzades;
- b) Els usuaris dels serveis de pagament han de tenir dret al reemborsament dels imports de les operacions no autoritzades sense perjudici de la compensació addicional que es pugui acordar en els contractes amb proveïdors de serveis de pagament o als quals l'usuari pugui tenir dret per llei; i
- c) Quan l'usuari dels serveis de pagament negui haver autoritzat una operació, la càrrega de la prova de l'autenticació recau en el proveïdor del servei de pagament. En aquest sentit, l'ús registrat d'un

instrument de pagament no constitueix per si mateix una prova suficient d'autorització ni que l'ordenant va actuar de forma fraudulenta, intencionadament o per negligència greu.

Article 12. Execució d'operacions de pagament

Les normes de desenvolupament corresponents han d'establir els termes de l'execució de les transaccions de pagament.

Article 13. Responsabilitat

Les normes de desenvolupament han de fixar els termes de la responsabilitat del proveïdor de serveis de pagament, concretant la responsabilitat en el cas d'utilitzar identificadors únics incorrectes, la responsabilitat en el cas de no-execució o execució defectuosa, el dret a recurs d'un proveïdor de serveis de pagament contra un altre proveïdor de serveis de pagament o intermediari i les exclusions de responsabilitat aplicables.

Títol III. Règim jurídic del diner electrònic

Article 14. Emissió i reemborsament

1. Els emissors de diner electrònic han d'emetre diner electrònic pel valor nominal quan rebin els fons.

2. A sol·licitud del titular de diner electrònic, els emissors de diner electrònic han de reemborsar, en qualsevol moment i pel valor nominal, el valor monetari del diner electrònic que posseeixen.

3. El contracte entre l'emissor de diner electrònic i el titular de diner electrònic ha d'indicar de manera clara i explícitament les condicions de reemborsament, incloent-hi qualsevol despesa relacionada, i el titular de diner electrònic ha d'estar informat d'aquestes condicions abans de quedar obligat per un contracte o oferta.

4. El reemborsament pot estar subjecte a una comissió només si s'indica en el contracte d'acord amb el paràgraf 3 i només en algun dels casos següents:

(a) Quan se sol·liciti un reemborsament abans de la finalització del contracte;

(b) Quan el contracte determini una data de finalització i el titular de diner electrònic hagi resolt el contracte abans d'aquesta data; o

(c) Quan se sol·liciti el reemborsament més d'un any després de la data de finalització del contracte.

Aquestes comissions han de ser proporcionals als costos reals contrets per l'emissor de diner electrònic.

5. Quan se sol·licita el reemborsament abans de la finalització del contracte, el titular del diner

electrònic pot sol·licitar el reemborsament total o parcial del diner electrònic.

6. Quan el titular del diner electrònic sol·licita el reemborsament en el transcurs del primer any a la data de la finalització del contracte:

(a) S'ha de reemborsar el valor monetari total del diner electrònic que es posseeix; o

(b) Quan l'entitat de diner electrònic du a terme una o més activitats que no siguin l'emissió de diner electrònic, i es desconeix per endavant quina proporció dels fons s'ha d'utilitzar com a diner electrònic, es reemborsen tots els fons sol·licitats pel titular de diner electrònic.

7. Sense perjudici dels paràgrafs 4, 5 i 6, els drets a reemborsament d'una persona, diferent del consumidor, que accepta diner electrònic, estan subjectes a l'acord contractual entre l'emissor de diner electrònic i aquesta persona.

Article 15. Prohibició d'interessos

Està prohibit concedir interessos o qualsevol altre benefici relacionat amb el temps durant el qual un titular de diner electrònic posseeix el diner electrònic.

Títol IV. Procediments de compensació i reclamació extrajudicials per a la resolució de litigis

Capítol primer. Procediments de reclamació

Article 16. Reclamacions

1. Els usuaris de serveis de pagament i de diner electrònic, i altres parts interessades, incloent-hi associacions de consumidors, poden presentar reclamacions davant l'INAF respecte a suposades infraccions dels proveïdors de serveis de pagament i emissors de diner electrònic sota aquesta Llei, d'acord amb l'article 14.3 de la Llei 8/2013, sense perjudici de portar les seves reclamacions davant l'autoritat competent en qüestions de consumidors tal com estableix el títol IV de la Llei 13/2013, del 13 de juny, de competència efectiva i protecció del consumidor, si escau.

2. Quan sigui procedent i sense perjudici del dret a portar el litigi davant un tribunal d'acord amb la llei andorrana, la resposta de l'INAF ha d'informar el reclamant de l'existència dels procediments de compensació i reclamació extrajudicials establerts d'acord amb l'article 17 d'aquesta Llei.

Capítol segon. Procediments extrajudicials

Article 17. Recurs extrajudicial

Els conflictes entre els usuaris del servei de pagament i els seus proveïdors de servei de pagament o entre titulars de diner electrònic i emissors de diner electrònic, relatius als drets i obligacions derivats d'aquesta Llei, s'han de resoldre d'acord amb el procediment de reclamació extrajudicial. Els termes s'estableixen en les normes de desenvolupament.

Títol V. Règim disciplinari

Article 18. Persones responsables

1. Les entitats de pagament i de diner electrònic estan sotmeses a sancions si cometen accions o omissions classificades com a infraccions en virtut del Decret legislatiu del 12 de febrer del 2014 pel qual s'aprova el text refós de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer.

2. Les disposicions incloses en aquest títol són aplicables sense perjudici d'altres sancions penals o civils que puguin ser aplicables.

Disposició adicional primera.

Modificació de la Llei 35/2010, del 3 de juny, de règim d'autorització per a la creació de noves entitats operatives del sistema financer andorrà

1. S'afegeix una nova secció 6 a l'article 5, amb el redactat següent:

"6. Sense perjudici del procediment establert a l'article 5.1 anterior, en el cas de sol·licitants d'autorització com a entitats de pagament o entitats de diner electrònic, en el termini de tres mesos a comptar de la recepció d'una sol·licitud o, si la sol·licitud és incompleta, de tota la informació necessària per a la decisió, l'INAF ha d'informar el sol·licitant si s'ha concedit o rebutjat l'autorització."

2. S'afegeixen dos apartats nous, h) i i) a l'article 8.1, amb el redactat següent:

"h) 4.000 euros en el cas de les entitats de pagament que només proporcionen el servei de pagament de l'enviament de diners; 10.000 euros en el cas de les entitats de pagament que proporcionen el servei de pagament d'execució d'operacions de pagament quan el consentiment de l'ordenant per executar l'operació de pagament es doni mitjançant qualsevol dispositiu de telecomunicacions, digital o de TI o operador de xarxa, que actui només com a intermediari entre l'usuari del servei de pagament i el proveïdor dels béns i serveis; de 25.000 euros si l'entitat de pagament proporciona qualsevol de la resta de serveis de pagament esmentats a l'article 2.1

de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.

i) 70.000 euros en el cas d'entitats de diner electrònic."

3. S'afegeix un paràgraf nou a l'apartat b) de l'article 11, amb el redactat següent:

"En el cas d'entitats de pagament o entitats de diner electrònic, s'ha de presentar un programa d'activitats que estableixi en concret el tipus de serveis de pagament que es prestaran, d'entre els descrits a l'article 2.1 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic, i/o l'emissió de diner electrònic, si escau."

4. S'afegeix un nou apartat m) al paràgraf segon de l'article 13, amb el redactat següent:

"m) una descripció de les mesures adoptades per protegir els fons dels usuaris dels serveis de pagament o fons rebuts a canvi de diner electrònic, d'acord amb l'article 72 de la Llei 7/2013, en el cas que el sol·licitant de l'autorització sigui una entitat de pagament o una entitat de diner electrònic."

Disposició adicional segona.

Modificació de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra

1. S'afegeixen dos nous apartats, e) i f), al paràgraf segon de l'article 3, amb el redactat següent:

"e) entitats de pagament; i

f) entitats de diner electrònic."

2. Es modifica l'article 5, que queda redactat en els termes següents:

"Article 5

Es prohibeix dur a terme activitats bancàries, financeres, de pagament o de diner electrònic sense autorització prèvia administrativa.

Cap persona física ni jurídica no pot prestar cap servei professional a tercers respecte a instruments financers o auxiliars, ni cap de les activitats o els serveis descrits en els articles 8, 20, 21, 38, 49 i 61, sense haver obtingut prèviament l'autorització administrativa corresponent."

3. La secció e) de l'article 8.2 queda redactada en els termes següents:

"e) operacions de pagament en virtut de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic."

4. S'afegeix una nova secció m) a l'article 8.2, amb el redactat següent:

"(m) l'emissió del diner electrònic en virtut de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic."

5. La secció d) de l'article 49.1 queda eliminada.

6. S'afegeix una nova secció f) a l'article 49.1, amb el redactat següent:

"(f) l'emissió del diner electrònic en virtut de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic."

7. S'afegeix un nou capítol (sisè), amb el redactat següent:

"Capítol sisè. Règim jurídic per a les entitats de pagament i de diner electrònic"

Secció primera. Disposicions generals

Article 60.

Regles generals

Les entitats de pagament i de diner electrònic estan sotmeses al règim jurídic previst en aquesta Llei i a la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic i, en aquest sentit, qualsevol concepte no definit específicament en aquest capítol té el significat que estableix l'article 3 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.

Article 61.

Definició

1. Les entitats de pagament són persones jurídiques radicades al Principat d'Andorra i autoritzades per l'INAF a proporcionar els serveis de pagament.

2. Dins del significat de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic, els serveis de pagament són els esmentats a l'article 2.1 d'aquesta Llei.

3. Les entitats de diner electrònic són persones jurídiques radicades al Principat d'Andorra i autoritzades per l'INAF a emetre diner electrònic.

4. Dins del significat de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic, *diner electrònic* té el significat establert en l'article 3.10 d'aquesta Llei.

5. Les entitats que pretenen proporcionar serveis de pagament o emetre diner electrònic de forma professional han d'obtenir autorització com a entitat de pagament o entitat de diner electrònic, segons escaigui, abans de començar la prestació dels serveis de pagament o l'emissió de diner electrònic.

6. A part de la prestació dels serveis de pagament, les entitats de pagament estan habilitades per prestar les activitats següents:

(a) La prestació de serveis operatius i auxiliars estretament relacionats, com assegurar l'execució d'operacions de pagament, serveis de tipus de canvi, activitats de custòdia i l'emmagatzematge i tractament de dades; i

(b) L'operació de sistemes de pagament, sense perjudici de l'article 5 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.

7. Quan les entitats de pagament es dediquen a la prestació d'un o més dels serveis de pagament, només poden mantenir comptes de pagament per a ús exclusiu d'operacions de pagament. Qualsevol fons rebut per les entitats de pagament dels usuaris de serveis de pagament amb la finalitat de prestar serveis de pagament no constitueix un dipòsit o altres fons reemborsables dins del significat de l'article 7 d'aquesta Llei, ni diner electrònic.

8. A més d'emetre diner electrònic, les entitats de diner electrònic estan habilitades per fer qualsevol de les activitats següents:

(a) La prestació de serveis de pagament;

(b) La prestació de serveis operatius i serveis auxiliars estretament relacionats pel que fa a l'emissió de diner electrònic o per a la prestació dels serveis de pagament indicats en el paràgraf (a);

(c) La gestió de sistemes de pagament, sense perjudici del que preveu l'article 5 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.

9. Qualsevol fons rebut per les entitats de diner electrònic del titular del diner electrònic s'ha de canviar per diner electrònic sense demora. Aquests fons no constitueixen ni un dipòsit ni cap altre fons reemborsable rebut del públic als efectes previstos a l'article 7 d'aquesta Llei.

10. Pel que fa als fons rebuts per a les activitats indicades en l'apartat 8.a d'aquest article que no estiguin relacionades amb l'activitat d'emetre diner electrònic, les entitats de diner electrònic poden tenir comptes de pagament utilitzats exclusivament per a operacions de pagament. Qualsevol import rebut per entitats de diner electrònic dels usuaris amb la finalitat de prestar serveis de pagament no constitueix diner electrònic ni cap dipòsit o altres fons reemborsables dins el significat de l'article 7 d'aquesta Llei.

11. Les entitats de pagament i de diner electrònic no poden fer activitats de captació de dipòsits o altres fons reemborsables dins del significat de l'article 7 d'aquesta Llei.

Secció segona. Condicions per a l'autorització

Article 62.

Forma

Les entitats de pagament i de diner electrònic han de constituir-se com a societat anònima o com a societat de responsabilitat limitada radicada dins del Principat d'Andorra.

Article 63.

Nom

El nom *entitat de pagament* o *entitat de diner electrònic* i les seves abreviatures EP o EDE són d'ús exclusiu per a les entitats degudament autoritzades per l'INAF per a aquestes activitats en virtut d'aquesta Llei i la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic. La utilització o el registre per part de qualsevol entitat en qualsevol dels seus signes distintius (marca, raó social, nom comercial, etiquetes o direcció web) de l'expressió *entitat de pagament* o *entitat de diner electrònic* o les seves abreviatures EP o EDE, o qualsevol altra que pugui dur a confusió, si no s'ha autoritzat en virtut de la Llei 35/2010 com a entitat de pagament o entitat de diner electrònic, respectivament, s'ha de considerar com un signe de caràcter confús o que pot induir el públic general a error i, per tant, està subjecte a accions de nul·litat i prohibicions d'ús.

Article 64.

Domicili

Les entitats de pagament i diner electrònic han de tenir la seu social i el domicili social dins del Principat d'Andorra.

Article 65.

Objecte social

L'objecte social de les entitats de pagament i les entitats de diner electrònic és el previst als seus estatuts i es limita a les activitats per a les quals ha obtingut la corresponent autorització de l'INAF, entre les descrites a l'article 61 anterior.

Article 66.

Capital social i fons propis

1. Capital social i fons propis de les entitats de pagament

1.1. Les entitats de pagament han de tenir, en el moment de la seva autorització i en qualsevol moment, un capital social que no pot ser inferior als imports indicats a continuació, o l'import mínim de capital necessari per a la seva forma jurídica en qualsevol moment, el que sigui superior:

a. Quan l'entitat de pagament proporcioni només el servei de pagament d'enviament de diners previst a l'apartat *vi* de l'article 2.1 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic, el seu capital no pot ser inferior en cap moment a 20.000 euros;

b. Quan l'entitat de pagament proporcioni el servei d'execució d'operacions de pagament previst a l'apartat *vii* de l'article 2.1 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic, en què el consentiment del pagament per executar una operació de pagament s'atorga mitjançant qualsevol dispositiu de telecomunicacions, digital o de TI i el

pagament es realitza al sistema de telecomunicacions, de TI o operador de xarxa, actuant únicament com a intermediari entre l'usuari del servei de pagament i el proveïdor de béns i serveis, el seu capital no pot ser inferior en cap moment a 50.000 euros;

c. Quan l'entitat de pagament proporcioni qualsevol dels serveis de pagament descrits als apartats *(i) a (v)* de l'article 2.1 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic, el seu capital no pot ser inferior a 125.000 euros.

1.2. Sense perjudici de l'apartat 3 següent, els fons propis d'una entitat de pagament han de ser iguals, com a mínim, a la suma dels elements següents multiplicats per un factor *k*, on el volum de pagament (VP) representa una dotzena part de la quantitat total d'operacions de pagament executades per l'entitat de pagament l'any anterior:

(a) 4,0% del tram de VP fins a 5 milions d'euros,

més

(b) 2,5% del tram de VP per sobre de 5 milions d'euros fins a 10 milions d'euros,

més

(c) 1% del tram de VP per sobre de 10 milions d'euros fins a arribar a 100 milions d'euros,

més

(d) 0,5% del tram de VP per sobre de 100 milions d'euros fins a arribar a 250 milions d'euros,

més

(e) 0,25% del tram de VP per sobre de 250 milions d'euros.

Sent el factor *k*, que s'utilitza:

(a) 0,5 quan l'entitat de pagament només presti el servei de pagament d'enviament de diners;

(b) 0,8 quan l'entitat de pagament presti el servei de pagament d'execució d'operacions de pagament, quan el consentiment de l'ordenant a executar una operació de pagament mitjançant dispositius de telecomunicació, digitals o de TI i el pagament es realitzi a l'operador de telecomunicacions, sistema informàtic o operador de xarxa, que actuï únicament com a intermediari entre l'usuari del servei de pagament i el proveïdor dels béns i serveis;

(c) 1, quan l'entitat de pagament presti qualsevol dels altres serveis de pagament indicats a l'article 2.1 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.

1.3. Basant-se en la situació particular d'una entitat de pagament, amb la finalitat de millorar-ne la solvència, protegir l'interès dels usuaris dels serveis de pagament i el mateix sistema de pagament, així com per facilitar la supervisió efectiva de l'entitat,

l'INAF pot, per iniciativa pròpia o de qualsevol part interessada, no aplicar el mètode anterior i decidir que l'entitat de pagament posseeixi un import, com a mínim, igual a un dels mètodes següents:

(a) Fons propis per un import, com a mínim, del 10% de les seves despeses fixes de l'any anterior.

No obstant això, l'INAF pot ajustar aquest requisit en el cas d'un canvi material en el negoci de l'entitat de pagament des de l'any anterior. Quan una entitat de pagament no hagi completat el negoci de tot un any en la data del càlcul, el requisit serà que els seus fons propis ascendeixin, com a mínim, al 10% de les despeses fixes corresponents tal com es projecti en el seu pla de negocis, tret que l'INAF sol·liciti un ajustament d'aquest pla.

(b) Fons propis per a un import, com a mínim, de l'indicador rellevant definit en la secció següent, multiplicat pel factor definit en la secció *b* i pel factor d'escala *K* que es defineix a continuació.

a. L'indicador rellevant és la suma del següent:

- ingressos per interessos,
- despeses per interessos,
- comissions i taxes rebudes, i
- altres ingressos d'explotació.

Cal incloure cada element en la suma amb el seu signe positiu o negatiu. Els ingressos en concepte de partides extraordinàries o irregulars poden no ser utilitzats en el càlcul de l'indicador rellevant. Les despeses relatives a l'externalització de serveis prestats per tercers poden reduir l'indicador rellevant si la despesa es realitza en una empresa subjecta a supervisió en virtut d'aquesta Llei. L'indicador rellevant es calcula sobre la base de l'observació de les dotze últimes observacions mensuals al final del darrer exercici financer. L'indicador rellevant s'ha de calcular al llarg de l'exercici financer anterior. No obstant això, els fons propis calculats segons aquest mètode no poden quedar per sota del 80% de la mitjana dels tres exercicis anteriors per a l'indicador rellevant. Quan no es disposi de les xifres auditades, es poden utilitzar les estimacions de negoci.

b. El factor de multiplicació és:

- 10% del tram de l'indicador rellevant fins a 2,5 milions d'euros;
- 8% del tram de l'indicador rellevant des de 2,5 milions d'euros fins a 5 milions d'euros;
- 6% del tram de l'indicador rellevant des de 5 milions d'euros fins a 25 milions d'euros;
- 3% del tram de l'indicador rellevant des de 25 milions d'euros fins a 50 milions d'euros;

- 1,5% per sobre de 50 milions d'euros.

On el factor *k* utilitzat seria:

i. 0,5 quan l'entitat de pagament proporcioni només el servei de pagament de l'enviament de diners;

ii. 0,8 quan l'entitat de pagament proporcioni el servei de pagament de l'execució d'operacions de pagament quan el consentiment de l'ordenant per executar una operació de pagament s'atorga mitjançant qualsevol dispositiu de telecomunicacions, digital o de TI, actuant només com a intermediari entre l'usuari del servei de pagament i el proveïdor dels béns i serveis;

iii. 1 quan l'entitat de pagament proporcioni qualsevol de la resta de serveis de pagament enumerats en l'article 2.1 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.

L'INAF té competència per concretar els conceptes que cal considerar per calcular els paràmetres recollits en aquest article.

1.4. L'INAF pot exigir, sobre la base d'una avaluació dels processos de la gestió del risc, de la base de dades dels riscos de pèrdues i dels mecanismes de control interns de l'entitat, que l'entitat de pagaments tingui una xifra de fons propis fins un 20% superior a la que resultaria de l'aplicació d'un dels mètodes descrits anteriorment en aquest article, o permetre a l'entitat de pagaments tenir un import de fons propis fins a un 20% inferior a l'import que resultaria de l'aplicació del mètode escollit de conformitat amb aquest article.

5. S'autoritza l'INAF per adoptar les mesures necessàries per impedir l'ús múltiple d'elements que es puguin considerar com a fons propis quan l'entitat de pagament pertanyi al mateix grup d'una altra entitat de pagament, d'una entitat de diner electrònic o d'una entitat bancària.

2. Capital social i fons propis d'entitats de diner electrònic

2.1. Les entitats de diner electrònic han de tenir, en el moment de la seva autorització i en qualsevol moment, un capital social no inferior a 350.000 euros.

2.2. Respecte a les activitats indicades en l'article 61.8.a) que no estiguin relacionades amb l'emissió de diner electrònic i per a les quals es pot autoritzar una entitat de diner electrònic, cal calcular els requisits de fons propis d'una entitat de diner electrònic d'acord amb els apartats 2 i 3 de l'article 66.1 d'aquesta Llei.

2.3. Respecte a l'activitat d'emissió de diner electrònic, els requisits de fons propis d'una entitat

de diner electrònic han de ser iguals, com a mínim, al 2% de la mitjana del diner electrònic en circulació.

2.4. Quan una entitat de diner electrònic hagi de dur a terme qualsevol de les activitats indicades en l'article 61.8.a) que no estan vinculades a l'emissió de diner electrònic o a qualsevol de la resta d'activitats indicades en l'article 61.8 i l'import del diner electrònic en circulació no es pugui determinar per avançat, les entitats de diner electrònic poden calcular els seus requisits de fons propis basant-se en una porció representativa que s'assumeix que s'utilitzarà per emetre diner electrònic, sempre que aquesta porció es pugui estimar de manera raonable basant-se en dades històriques a satisfacció de l'INAF.

Quan una entitat de diner electrònic no hagi completat un període suficient de negoci, els seus requisits de fons propis es calculen basant-se en el diner electrònic en circulació previst demostrat pel seu pla de negocis subjecte a qualsevol ajustament a aquest pla sol·licitat per l'INAF.

2.5. Les entitats de diner electrònic han de tenir en tot moment fons propis que siguin, com a mínim, iguals a la suma dels requisits indicats en els apartats 2 i 3 anteriors.

2.6. S'autoritza l'INAF per adoptar les mesures necessàries per impedir l'ús múltiple d'elements que es puguin considerar com a fons propis quan l'entitat de diner electrònic pertanyi al mateix grup d'una entitat de pagament, d'una altra entitat de diner electrònic o d'una entitat bancària.

2.7. L'INAF pot exigir, sobre la base d'una avaluació dels processos de gestió de riscos, de la base de dades dels riscos de pèrdues i dels mecanismes de control intern de l'entitat, que l'entitat de diner electrònic tingui una xifra de fons propis fins a un 20% superior a la que resultaria de l'aplicació d'un dels mètodes descrits anteriorment en aquest article, o permetre que l'entitat de diner electrònic tingui un import de fons propis fins a un 20% inferior a l'import que resultaria de l'aplicació d'aquests mètodes.

Article 67.

Consell d'administració

1. Les entitats de pagament i de diner electrònic s'han de regir per un consell d'administració compost per tres membres com a mínim.

2. Els membres del consell d'administració, incloent-hi persones físiques que representen persones jurídiques, han de ser persones de reconeguda honorabilitat empresarial i professional.

3. La majoria dels membres del consell d'administració, incloent-hi persones físiques que

representin persones jurídiques, han de ser persones que posseeixin els coneixements adequats per exercir les funcions inherents al seu càrrec, així com una experiència professional adequada.

4. El president designat no pot ser el director general de l'entitat.

5. El consell d'administració de les entitats de pagament i de diner electrònic ha d'aprovar les normes de funcionament intern per tal de permetre el compliment de les responsabilitats i les obligacions dels seus membres.

Article 68.

Direcció general

1. La direcció general ha de constar d'una o més persones, una de les quals ha d'assumir explícitament les responsabilitats d'intervenció i control.

2. Els membres de la direcció general han de tenir els coneixements i l'experiència professional adequats per al seu càrrec.

3. Els membres de la direcció general han de ser persones de reconeguda honorabilitat empresarial i professional.

Article 69.

Condicions

Per tal d'adquirir i conservar la seva autorització administrativa, les entitats de pagament i de diner electrònic han de conservar en tot moment les condicions per prestar els serveis descrits en els articles anteriors, així com les condicions per exercir aquestes activitats, incloent-hi els seus requisits organitzatius i les condicions de funcionament establertes a la normativa aplicable.

Secció tercera. *Condicions per exercir l'activitat*

Article 70.

Obertura d'oficines i contractació de personal

1. Les entitats de pagament i de diner electrònic han de mantenir oberta, com a mínim, una oficina al Principat d'Andorra.

2. El 20% del personal, com a mínim, ha de ser andorrà o resident al Principat d'Andorra amb una antiguitat mínima de dos anys, i ha de ser, en qualsevol cas, un nombre suficient i tenir la formació adequada per dur a terme les activitats que se li encomanin.

3. Les entitats han de contractar personal amb prou coneixements per dur a terme les funcions que se li assignen.

Article 71.

Normes sobre solvència i liquiditat

1. Sense perjudici dels requisits sobre capital inicial i fons propis establerts a l'article 66 anterior, així com

de les obligacions derivades de les normes sobre criteris de solvència i liquiditat, les entitats de pagament i entitats de diner electrònic poden establir estratègies sòlides, efectives i exhaustives, i procediments per valorar i mantenir de forma permanent els imports, els tipus i el repartiment de capital intern que es considerin adequats per cobrir la naturalesa i el nivell de riscos als quals estan o poden estar exposades. Altres estratègies i procediments han de ser objecte periòdicament d'un examen intern amb la finalitat de garantir que són exhaustius i proporcionals a la naturalesa, l'escala i la complexitat de les activitats de les entitats o el grup en el qual estan inserides, si és així.

2. L'INAF està expressament habilitat per prendre les mesures necessàries en el cas d'insuficiències en el nivell de fons propis i, en aquest sentit, pot establir els criteris tècnics corresponents que, en qualsevol cas, hauran de respectar les entitats afectades. Aquesta insuficiència no pot durar més de 24 mesos i els fons propis no poden ser inferiors a les quatre cinquenes parts del capital social mínim.

3. L'INAF, mitjançant el comunicat tècnic corresponent, pot dictar les normes complementàries corresponents i dur a terme les esmenes que siguin oportunes en relació amb els criteris de càlcul en virtut de les normes sobre solvència i liquiditat.

Article 72.

Requisits de garantia

1. Les entitats de pagament i de diner electrònic han de salvaguardar els fons rebuts dels usuaris del servei de pagament o d'un altre proveïdor de servei de pagament per executar les operacions de pagament o de titulars de diner electrònic a canvi de diner electrònic, complint els procediments següents:

(a) No es poden barrejar en cap moment amb els fons de cap persona física o jurídica diferent dels usuaris del servei de pagament o els titulars de diner electrònic en nom dels quals es disposa dels fons i, en cas que estiguin en poder de l'entitat de pagament o l'entitat de diner electrònic i encara no hagi lliurat al beneficiari ni transferit a un altre proveïdor de servei de pagament o emissor de diner electrònic, segons sigui el cas, al final del dia hàbil següent al dia en què s'han rebut els fons, s'han de dipositar en un compte diferent en una entitat bancària o invertir en actius segurs, líquids i de risc baix, tal com es defineix a continuació.

En aquest cas, sense perjudici del règim general previst al Decret del 4 d'octubre de 1969 en relació amb la cessació de pagaments i fallides, els titulars dels fons tenen dret de separació dels comptes i els actius esmentats en el paràgraf anterior, en benefici dels usuaris dels serveis de pagament o titulars de

diner electrònic, relativa a possibles reclamacions d'altres creditors de l'entitat de pagament; o

(b) Han d'estar coberts per una pòlissa d'assegurances o alguna altra garantia comparable d'una companyia d'assegurances o una entitat bancària, que no pertanyi al mateix grup que la mateixa entitat de pagament o de diner electrònic, per un import equivalent al que hauria estat separat a causa de no existir la pòlissa d'assegurança o una altra garantia comparable, que es pot pagar en cas que l'entitat de pagament o la de diner electrònic no pugui complir les seves obligacions financeres.

2. A l'efecte d'aquest article, l'INAF pot definir, per mitjà d'un desenvolupament normatiu ulterior, els actius que cal considerar segurs, líquids i de baix risc.

3. En cas que una entitat de pagament hagi d'utilitzar una part dels fons indicats en l'apartat 1 per a operacions de pagament futures i amb l'import restant per ser utilitzat als serveis que no siguin de pagament, aquesta part dels fons que cal utilitzar per a operacions de pagament futures també ha d'estar subjecta als requisits de l'apartat 1. Quan aquesta part sigui variable o desconeguda per avançat, aquest paràgraf s'aplica basant-se en la part representativa que s'assumeix que s'utilitzarà per als serveis de pagament sempre que aquesta part representativa es pugui estimar raonablement basant-se en les dades històriques, a satisfacció de l'INAF.

4. L'INAF, fent ús de les seves competències per desenvolupar aspectes tècnics respecte a les qüestions d'aquest capítol, pot limitar els requisits de protecció esmentats anteriorment a fons d'usuaris de serveis de pagament que individualment superin un llindar de 600 euros.

5. Els fons rebuts per entitats de diner electrònic en la forma d'abonament mitjançant instrument de pagament no han de ser necessàriament salvaguardats fins al moment en què s'hagin abonat en el compte de pagament de l'entitat de diner electrònic o, d'altra banda, es posin a disposició de l'entitat de diner electrònic. En qualsevol cas, aquests fons han de ser necessàriament salvaguardats amb un termini anterior a cinc dies hàbils després de l'emissió de diner electrònic.

Article 73.

Utilització d'agents o de terceres entitats a les quals s'externalitzen certes activitats

1. Les entitats de pagament i de diner electrònic que vulguin prestar serveis de pagament mitjançant un agent han de presentar a l'INAF la informació relacionada amb:

- (a) El nom i l'adreça de l'agent;
- (b) Els serveis que es prestaran;

(c) Els procediments adoptats per escollir i instruir els seus agents i avaluar que tenen els coneixements i habilitats necessaris;

(d) Una descripció dels mecanismes de control interns utilitzats pels agents per complir les obligacions en matèria de lluita contra el blanqueig de capitals i finançament del terrorisme en virtut de la Llei de cooperació judicial internacional en matèria penal i posteriors modificacions, i la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús del mercat i els acords de garantia financera; i

(e) La identitat dels directors i les persones responsables de la gestió de l'agent que cal utilitzar en la prestació dels serveis i proves que demostrin que són persones aptes i adequades.

2. Un cop l'INAF rep la informació indicada en l'apartat 1, després de comprovar que és correcta i suficient, inscriu l'agent en el registre.

3. Abans d'inscriure l'agent en el registre, l'INAF pot, si es considera que la informació facilitada no és correcta, prendre mesures addicionals per comprovar la informació.

4. Si després de prendre mesures per comprovar la informació l'INAF considera que la informació proporcionada en virtut de l'apartat 1 no és correcta, rebutja la inscripció de l'agent en el registre.

5. Les entitats de pagament i de diner electrònic han de garantir que els agents que actuen en nom seu informen d'aquest fet els usuaris del servei de pagament.

6. Les entitats de diner electrònic no poden emetre diner electrònic mitjançant agents. No obstant això, les entitats de diner electrònic poden distribuir i reemborsar diner electrònic mitjançant persones físiques o jurídiques que actuïn en nom seu.

7. Quan les entitats de pagament o de diner electrònic tinguin intenció d'externalitzar funcions operatives n'han d'informar degudament l'INAF.

L'externalització de funcions operatives rellevants no pot dur-se a terme de manera que això afecti negativament la qualitat del control intern de l'entitat i la capacitat de l'INAF de controlar el compliment de l'entitat amb les obligacions previstes en aquesta Llei i a la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.

A l'efecte del subparàgraf anterior, una funció operativa és considerada rellevant si una anomalia o deficiència en el seu funcionament pot afectar sensiblement el compliment continuat de l'entitat amb els requisits de l'autorització sol·licitada d'acord

amb aquesta secció o altres obligacions en virtut de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic, o el rendiment financer, o la solidesa o continuïtat dels seus serveis. Quan les entitats externalitzin funcions operatives rellevants, han de complir els requisits següents:

(a) L'externalització no pot implicar la delegació per part de l'alta direcció de la seva responsabilitat;

(b) La relació i les obligacions de l'entitat respecte als seus usuaris no es pot alterar;

(c) Les condicions que l'entitat ha de complir per ser autoritzada i seguir sent-ho no poden quedar perjudicades; i

(d) Cap de les altres condicions a què es va condicionar l'autorització de l'entitat no poden ser eliminades o modificades.

8. Quan les entitats confiïn en tercers la prestació de funcions operatives, les entitats han de prendre les mesures necessàries per garantir que es compleixin els requisits d'aquesta Llei i de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.

9. En qualsevol cas, les entitats de pagament i de diner electrònic segueixen sent totalment responsables de qualsevol actuació dels seus empleats o de qualsevol agent o de qualsevol entitat a la qual s'hagin externalitzat les seves activitats.

Disposició addicional tercera.

Modificació del text refós de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer aprovat pel Decret legislatiu del 12 de febrer del 2014

1. El primer paràgraf de l'article 2 ha de tenir el redactat següent:

“Són subjectes autors i responsables de les infraccions: les entitats bancàries, les entitats financeres –no bancàries– de crèdit especialitzat, les entitats financeres d'inversió, les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva, les entitats de pagament i les entitats de diner electrònic que incorrin en les accions o omissions tipificades com a infracció en virtut d'aquesta Llei.”

2. S'afegeixen nous apartats, h) a m), al paràgraf segon de l'article 15, amb el redactat següent:

“h) La prestació de serveis de pagament per part de persones que no hagin estat autoritzades per l'INAF com a entitats de pagament o que estiguin, d'una altra manera, autoritzades a fer-ho.

i) L'emissió de diner electrònic per persones que no siguin les autoritzades per l'INAF com a entitats de diner electrònic o entitats que, per alguna altra raó, estiguin autoritzades a fer-ho.

j) L'exercici per part del titular de participacions qualificades en una entitat de pagament o una entitat de diner electrònic d'influència indeguda sobre l'entitat de pagament rellevant o entitat de diner electrònic, de forma que se'n perjudiqui greument l'estabilitat, la solvència i el bon funcionament.

k) La falta de compliment de les obligacions de protecció quan aquesta falta de compliment posi greument en risc els interessos dels clients.

l) La falta de presentació d'informació específicament sol·licitada per l'INAF o la presentació d'informació falsa, imprecisa o incompleta, quan això impedeixi la valoració correcta per part de l'INAF de la situació de l'entitat o imposi traves greus a l'exercici per part de l'INAF de les seves capacitats de supervisió.

m) L'incompliment dels requisits expressos de l'INAF respecte a accions o mesures de correcció.”

3. S'afegeixen nous apartats, l) a p), al paràgraf segon de l'article 16, amb el redactat següent:

“l) L'exercici per part del titular de participacions qualificades en una entitat de pagament o una entitat de diner electrònic d'influència indeguda respecte a l'entitat de pagament rellevant o una entitat de diner electrònic, a un nivell que pugui resultar perjudicial per a la seva estabilitat, solvència o bon funcionament, tret de quan constitueixi una infracció molt greu en virtut de l'article anterior.

m) L'incompliment de les obligacions de protecció que no siguin les descrites per a les situacions previstes en el paràgraf k) de l'article anterior.

n) L'incompliment de les normes relatives a l'execució dels pagaments, quan afecti un nombre significatiu d'operacions.

o) Aplicar comissions per informació o serveis, en qualsevol forma que no sigui la permesa per la llei o contractes.

p) L'incompliment dels requisits expressos de l'INAF respecte a accions o mesures de correcció.”

Disposició addicional quarta.

Modificació del text refós de la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercats i els acords de garantia financera

S'afegeixen dos nous apartats, e) i f), a l'article 3, amb el redactat següent:

“e) Entitats de pagament; i

f) Entitats de diner electrònic.”

Disposició addicional cinquena.

Modificació de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Institut Nacional Andorrà de Finances

1. El cinquè paràgraf de l'article 28 ha de dir el següent:

“5. La quota tributària ve determinada per una quantitat fixa segons la tipologia d'entitat, d'acord amb el que s'estableix a continuació:”

Tipus d'entitat	Quota tributària de la taxa de creació
Entitats bancàries	30.000 euros
Entitats –no bancàries– de crèdit especialitzat	10.000 euros
Societats financeres d'inversió	12.000 euros
Agències financeres d'inversió	8.000 euros
Societats gestores de patrimonis	6.000 euros
Assessors financers	2.000 euros
Societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva	6.000 euros
Entitats de pagament	6.000 euros
Entitats de diner electrònic	6.000 euros

2. S'inclou un nou article 38, amb el redactat següent:

“Article 38. *Taxa de supervisió anual per a les entitats de pagament andorranes*

1. S'estableix una taxa anual de supervisió de les entitats de pagament andorranes.

2. El fet generador d'aquesta taxa és la prestació del servei de supervisió i control per part de l'INAF.

3. L'obligat tributari d'aquesta taxa és l'entitat de pagament andorrana supervisada.

4. La quota tributària de supervisió ascendeix fins a:

- 500 euros en el cas d'entitats de pagament que només proporcionen el servei de pagament d'enviament de diners.

- 1.000 euros en cas que l'entitat de pagament proporcioni el servei de pagament de l'execució d'operacions de pagament quan el consentiment de l'ordenant per a una operació de pagament es doni mitjançant un dispositiu de telecomunicacions, digital o de TI i el pagament es fa a l'operador de telecomunicacions, sistema de TI o operador de xarxa que actua únicament com un intermediari

entre l'usuari del servei de pagament i el proveïdor dels béns i serveis.

- 3.000 euros si l'entitat de pagament proporciona qualsevol de la resta de serveis de pagament indicats a l'article 2.1 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.

5. Meritació i liquidació: Aquesta taxa es percep, com a molt tard, el 30 d'abril de l'any en curs o en iniciar l'activitat en cas de tractar-se d'una entitat de nova creació. Si l'inici d'activitat no coincideix amb l'inici de l'any natural, la taxa es paga proporcionalment al període d'activitat de l'any en curs. L'obligació de satisfer aquesta taxa pren fi arran de la baixa de l'entitat.

6. Actualització i modificació de les quotes tributàries:

a) S'habilita l'INAF a actualitzar els imports fixats prèviament d'acord amb l'evolució de l'índex de preus al consum. A aquest efecte, mitjançant comunicat tècnic, l'INAF ha de comunicar les noves quotes tributàries al conjunt d'entitats afectades.

b) Les quotes tributàries relatives a les taxes establertes en aquest article es poden actualitzar o modificar mitjançant la Llei de pressupost.”

3. S'inclou un nou article 39, amb el redactat següent:

“Article 39. *Taxa de supervisió anual de les entitats de diner electrònic andorranes*

1. S'estableix una taxa anual de supervisió de les entitats de pagament electrònic andorranes.

2. El fet generador d'aquesta taxa és la prestació del servei de supervisió i control per part de l'INAF.

3. L'obligat tributari d'aquesta taxa és l'entitat de diner electrònic andorrana supervisada.

4. Aquesta taxa de supervisió ascendeix fins a 3.000 euros.

5. Meritació i liquidació: Aquesta taxa es percep, com a molt tard, el 30 d'abril de l'any en curs o en iniciar l'activitat en cas de tractar-se d'una entitat de nova creació. Si l'inici d'activitat no coincideix amb l'inici de l'any natural, la taxa es paga proporcionalment al període d'activitat de l'any en curs. L'obligació de satisfer aquesta taxa pren fi arran de la baixa de l'entitat.

6. Actualització i modificació de la taxa:

a) S'habilita l'INAF a actualitzar els imports fixats prèviament d'acord amb l'evolució de l'índex de preus de consum. A aquest efecte, mitjançant un comunicat tècnic, l'INAF ha de comunicar les noves quotes tributàries al conjunt d'entitats afectades.

b) Les quotes tributàries relatives a les taxes establertes en aquest article es poden actualitzar o modificar mitjançant la Llei de pressupost.”

4. L'article 38 queda numerat com a article 40.

Disposició final primera.

Autorització per al desenvolupament normatiu subsegüent

El Govern pot dictar qualsevol disposició necessària per desenvolupar, aplicar i fer complir les disposicions d'aquesta Llei. El Govern pot delegar a l'INAF tota o part de l'aprovació d'aquestes disposicions.

Disposició final segona. Normes d'implementació de SEPA

1. Sense perjudici de les disposicions reglamentàries que pugui establir el Govern, a partir de la data d'incorporació del Principat d'Andorra a SEPA i per a pagaments denominats en euros o les monedes nacionals dels estats membres de SEPA que no siguin l'euro:

(a) Els proveïdors de serveis de pagaments accessibles per a pagaments transfronterers dins del Principat d'Andorra han de ser accessibles d'acord amb les normes de SEPA per als pagaments transfronterers iniciats des d'un altre estat membre de SEPA.

(b) Les comissions imposades als usuaris de serveis de pagaments per als pagaments transfronterers han de ser les mateixes que les aplicables a pagaments dins del territori nacional per als pagaments del mateix valor i en la mateixa moneda; i

(c) Les transferències i les domiciliacions de pagaments s'han de dur a terme d'acord amb les normes harmonitzades de SEPA.

Tot això en els termes que dicti el Govern amb el decret corresponent.

2. En la mesura que s'introdueixin noves normes SEPA, el Govern, mitjançant el decret corresponent, ha d'adaptar les normes nacionals per garantir-ne la compatibilitat.

3. Les normes establertes en virtut d'aquesta disposició final no són aplicables a les operacions realitzades entre proveïdors de serveis de pagament o per proveïdors de serveis de pagament dins de les seves organitzacions.

Disposició final tercera.

Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 5 de setembre del 2017, exercint les atribucions que li confereix l'article 80 del Reglament del Consell General, ha acordat a demanda del M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Mixt, prorrogar el termini per a la presentació d'esmenes al **Projecte de Llei de modificació de la Llei de creació i funcionament del raonador del ciutadà, del 4 de juny de 1998**. El nou termini finalitza el dia 27 de setembre del 2017, a les 17.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 5 de setembre del 2017

Vicenç Mateu Zamora
Síndic General

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 5 de setembre del 2017, exercint les atribucions que li confereix l'article 80 del Reglament del Consell General, ha acordat a demanda de la M. I. Sra. Rosa Gili Casals, presidenta de la Comissió Legislativa de Política Territorial i Urbanisme, prorrogar el termini per a la presentació de l'informe en relació al **Projecte de Llei de modificació de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, del 29 de desembre del 2000, modificada per la Llei 08/2006, del 21 de juny, per la Llei 06/2011, del 28 de juliol i per la Llei 16/2012, del 31 de juliol**. El nou termini finalitza el dia 6 d'octubre del 2017, a les 17.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 5 de setembre del 2017

Vicenç Mateu Zamora
Síndic General

4- IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN

4.4.2 Respostes escrites

Edicte

El síndic general, d'acord amb les previsions de l'article 90 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar la resposta del Govern a les preguntes formulades per la M. I. Sra. Rosa Gili Casals,

consellera general del Grup Parlamentari Mixt, relatives a **l'abatiment de l'ós de Naturlàndia el passat 14 de juny**, publicades en el Butlletí del Consell General número 46/2017, de data 16 de juny.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 5 de setembre del 2017

Vicenç Mateu Zamora
Síndic General

Resposta a la pregunta formulada per la M.I. Sra. Rosa Gili Casals, consellera general del Grup Parlamentari Mixt, en referència a l'abatiment d'un os bru al parc d'animals de Naturlàndia

Pregunta 1:

Quins controls efectua el Govern en relació al Parc de Naturlàndia (vigilància de les instal·lacions, control de les condicions de vida dels animals en captivitat, altres consideracions, ...) seguint les disposicions de la Llei de tinença i protecció dels animals?

Els controls que efectua el govern en relació al parc d'animals de Naturlàndia són realitzats pels serveis tècnics dels Departaments que conformen el Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat, en el marc de la llei de tinença i protecció dels animals.

El Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat, mitjançant la Unitat de Fauna, és competent pel seguiment de les matèries que fan referència a la tinença en captivitat d'exemplars de la fauna salvatge i en la importació d'exemplars de la fauna salvatge, i el Departament d'Agricultura, mitjançant el Servei Veterinari de Salut i Protecció dels Animals, és competent en les matèries referents a la tinença d'animals domèstics, essent en aquest cas concret, animals de renda lligats a la granja present en el parc o a altres activitats connexes (hípica per exemple).

Pel que fa els controls en matèria de fauna salvatge:

La Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció dels animals, mitjançant l'article 32.6, determina que la competència de vigilància i inspecció en matèria de condicions de tinença i de benestar animal en aquelles instal·lacions que alberguin animals salvatges en captivitat correspon al ministeri responsable de la fauna. L'article 5.2 de dita Llei, també, atorga al Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat les competències

d'autorització de transport, importació i exportació dels exemplars de fauna salvatge. Així mateix, la Llei 14/2012 de salut animal i seguretat alimentària, mitjançant els articles 47 i 49.3, atorga al Servei de fauna silvestre la competència de vigilància i inspecció en matèria sanitària sobre les mateixes instal·lacions.

A continuació es fa un llistat dels controls efectuats:

- Revisió i control dels documents adjunts a la sol·licitud relativa al projecte de construcció de Naturlàndia, tramesos al Departament de Patrimoni Natural l'1/12/2008, per tal de garantir l'adequació a la normativa vigent. Informe favorable emès el 24/03/2009.

- Visita del personal tècnic de Patrimoni Natural i de Medi Ambient, revisió dels tancats i de l'arbrat pròxim als tancats, i seguiment ambiental del projecte ambiental de Naturlàndia 20/06/2012.

- Visita del personal tècnic de Patrimoni Natural, revisió dels tancats i dels edificis de maneig dels animals prèvia a l'autorització com a nucli zoològic el 19/11/2012.

- Visita del personal tècnic i comandaments de Patrimoni Natural el dia de l'obertura de Naturlàndia el 04/06/2013.

- Revisió i control documental previs a l'autorització del 24/07/2014 del projecte d'instal·lacions pel manteniment en captivitat de linx.

- Revisió de la tanca perimetral del parc per part del Cos de Banders el dia 01/08/2014.

- Revisió i control documental previs a l'autorització del 23/07/2015 del projecte d'instal·lacions pel manteniment en captivitat de marmotes.

- Revisió i control documental previs a l'autorització del 18/08/2015 del projecte d'instal·lacions pel manteniment en captivitat d'herbívoros (daines, muflons i cérvols).

- Revisió i control documental previs a l'autorització del 09/09/15 del projecte d'instal·lacions pel manteniment en captivitat d'isards .

Tal i com estableix la normativa vigent, l'autorització per part del Govern de l'activitat de tinença i exhibició pública d'animals salvatges va requerir la formalització prèvia de l'autorització del parc d'animals de Naturlàndia com a nucli zoològic de fauna salvatge, seguint els preceptes del Decret del 16-3-2005 d'aprovació del Reglament referent a la classificació i a l'establiment de les condicions d'atorgament de l'autorització de nucli zoològic per a espècies de la fauna salvatge, les obligacions de funcionament, el tipus d'instal·lacions i les condicions que han de complir. Aquesta autorització va ser atorgada en data 20 de novembre del 2012.

L'emissió d'aquesta autorització reposa, entre altres elements, sobre la revisió i control dels documents adjunts a la sol·licitud d'autorització com a nucli zoològic, la inspecció de les instal·lacions i la conformitat d'aquestes amb el contingut de la norma. A efectes del Registre de nuclis zoològics de fauna salvatge, Camprabassa S.A. societat explotadora del parc d'animals de Naturlàndia es troba identificada amb el núm. 01/12 i disposa dels llibres de registre escaient.

Aquest mateix Reglament especifica en el seu article 14.2 que els nuclis zoològics de fauna salvatge han de disposar d'un programa d'higiene i profilaxi de periodicitat anual, redactat i aplicat per un veterinari legalment establert a Andorra. A diferència doncs del què succeeix en la vessant dels animals domèstics -com veurem més endavant-, l'aplicació dels procediments sanitaris es troba derivada als professionals de l'àmbit privat.

El Decret del 16-3-2005 d'aprovació del Reglament relatiu a les condicions de transport, d'importació i d'exportació d'animals salvatges (els annexes van ser modificat per Decret del 5-12-2012) estableix els procediments a seguir en cas d'importació o exportació d'animals salvatges per tal de complir amb les obligacions fixades per la Llei en matèria d'intercanvis d'animals, vinculant sempre aquestes operacions a l'autorització per part del Govern. Totes les importacions d'animals amb destí al Parc de Naturlàndia han estat degudament documentades i autoritzades per part del Govern, garantint-ne així l'origen i la traçabilitat dels desplaçaments.

Així, des del 2013 fins a l'actualitat s'ha realitzat el control de les importacions i reexportacions dels següents animals, tenint en compte l'origen legal dels mateixos, els controls i certificats sanitaris escaients de cada espècie i els permisos de les autoritats competents del país d'origen:

- Les importacions de 14 cérvols europeus, 2 cérvols sika, 6 daines, 11 llops, 3 ossos, 5 cabres salvatges, 3 isards, 3 linxs, 5 cabirols, 3 marmotes, 11 muflons;

- Les importacions i posterior reexportació d'1 duc, 1 duc blanc, 1 falsa coral, 1 fura, 1 gamarús, 1 mofeta ratllada.

Pel que fa els controls en matèria d'animals domèstics:

La Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció dels animals, mitjançant l'article 32.1, atribueix al Departament d'Agricultura el deure de vetllar pel compliment de les condicions de tinença i de benestar animal fixats per la Llei en aquelles instal·lacions que alberguin animals domèstics. Així mateix, la Llei 14/2012 de salut animal i seguretat alimentària, mitjançant els articles 46, 47 i 49.2,

atorga al Servei Veterinari de Salut i Protecció dels Animals la competència de vigilància i inspecció en matèria sanitària en les mateixes instal·lacions i també faculta aquest servei per intervenir clínicament sobre els animals de renda. A efectes del Registre d'Explotacions Agràries del Departament d'Agricultura, CampRabassa S.A. societat explotadora del parc d'animals de Naturlàndia es troba identificada amb el codi d'explotació AD0673 i disposa de diversos animals de renda inscrits al Padral.

En base a les disposicions d'aplicació del Protocol sobre Qüestions Veterinàries signat entre Andorra i la Comunitat Econòmica Europea l'any 1997, el Servei Veterinari realitza periòdicament els controls sanitaris específics per a les diferents espècies de bovins, equins, ovins i caprins que es trobin registrats al Padral de l'explotació AD0673. Aquestes tasques suposen com a mínim un control anual per cada espècie per la realització del sanejament ramader obligatori. D'altra banda, a requeriment de la direcció del Parc i davant d'una sospita de malaltia, traumatisme o altres alteracions que puguin patir els animals domèstics que es troben a Naturlàndia, el Servei Veterinari presta l'assistència clínica escaient fins a solució del cas i/o control del risc sanitari.

Aquests elements -vigilància passiva i acció clínica- asseguren un control freqüent de les condicions de manteniment dels animals domèstics i permeten emetre les recomanacions de millora escaients mitjançant l'emissió d'actes d'inspecció.

Cal remarcar que en diversos casos on el Servei Veterinari s'ha desplaçat al parc d'animals de Naturlàndia per raó de missió oficial sobre els animals domèstics, ha prestat igualment serveis d'assessorament i d'assistència tècnica en casos relacionats amb la fauna salvatge resident al parc. Així, s'ha procedit a l'obtenció de mostres orgàniques per l'emissió de certificats oficials, a assistir operacions de captura per realitzar la identificació oficial de certs exemplars o s'ha emès opinions terapèutiques davant d'algunes situacions clíniques.

Pregunta 2:

Quins protocols, establerts per Govern, se segueixen en relació al sacrifici dels animals en el mateix parc?

Les condicions en les que es pot procedir a sacrificar un animal es troben contemplades a l'article 9 de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció dels animals que estableix que:

Article 9. Sacrifici dels animals i controls especials

1. Si un animal s'ha de sacrificar, s'han d'utilitzar els mètodes que impliquin el patiment mínim.

2. El sacrifici s'ha de fer sota el control d'un veterinari legalment establert.

3. Correspon al Govern establir reglamentàriament les normes de sacrifici.

4. Sense perjudici del que disposen els apartats 1 i 2, quan es tracti d'animals de renda criats a casa, per a l'autoconsum, es poden sacrificar pels sistemes tradicionals.

5. En casos especials en què s'hagi de controlar la població d'una espècie o bé un individu d'aquesta espècie que hagi esdevingut perjudicial per a altres poblacions animals, l'agricultura, la ramaderia, l'ecosistema, així com per raons de sanitat animal o de salut i de seguretat pública, el Govern estableix reglamentàriament les condicions quant a zones, períodes, mètodes i persones autoritzades per fer-ne el control i eventualment el sacrifici.

6. Es prohibeix sacrificar animals de companyia a les instal·lacions per al manteniment d'animals de companyia, i als nuclis zoològics en general, excepte per motius humanitaris, sanitaris o comportamentals, amb el diagnòstic previ d'un veterinari, assistit d'un equip professional legalment establert.

Els apartats 3 i 5 d'aquest article es troben desenvolupats pel Decret del 16-07-2014 d'aprovació del Reglament referent al sacrifici dels animals, la captura i els controls especials de la població d'una espècie animal o bé d'un individu d'aquesta espècie que hagi esdevingut perjudicial.

Aquest Reglament estableix d'una part els procediments que els veterinaris han d'utilitzar per procedir a eutanasiar un animal i d'altra part, els procediments que en casos concrets el personal de l'Administració pot utilitzar com a mesura de resolució d'una situació de perjudici greu ocasionat o imminent. En tot cas, s'estableix que és el personal de l'Administració qui efectua el control i eventualment el sacrifici, que cal privilegiar mètodes de captura en viu (trampes o sedació a distància) i que únicament en darrer terme el personal autoritzat pel Ministeri competent pot procedir a sacrificar un animal mitjançant l'ús d'una arma de foc.

El parc d'animals de Naturlàndia, malgrat pugui disposar de protocols interns de funcionament i d'actuació davant de situacions de crisi, queda sotmès al compliment de les disposicions del Reglament mencionat.

Pregunta 3:

Quan té previst el Govern publicar el nou reglament citat en l'article 9 de la Llei de tinença i protecció d'animals que ha de regular les condicions de sacrifici

d'animals així com tots els altres reglaments mancants previstos en la llei de tinença i protecció d'animals?

El desplegament reglamentari dels apartats 3 i 5 de l'article 9 de la Llei de tinença i protecció dels animals es troba ja vigent, tal i com s'ha mencionat en la resposta a la pregunta anterior, en el marc del Decret del 16-07-2014 d'aprovació del Reglament referent al sacrifici dels animals, la captura i els controls especials de la població d'una espècie animal o bé d'un individu d'aquesta espècie que hagi esdevingut perjudicial.

Aquest Reglament resulta de la modificació de la primera versió de la norma, aprovada el 2002 i modificada al 2006, que donaven compliment als preceptes de la primera Llei de tinença i protecció dels animals del 30 de juny del 1998. La modificació de la Llei l'any 2012 (Llei 13/2012, del 12 de juliol, de tinença i protecció dels animals) va motivar una nova modificació del Reglament. La darrera modificació de la Llei no ha comportat canvis en la matèria objecte de l'article 9 fet que no ha fet necessària una nova adaptació.

En relació als Reglaments que preveu la Llei i, si s'escau a la previsió d'aprovació dels textos, s'adjunta un quadre que recull l'estat actual de desenvolupament reglamentari:

Referència de la Llei 11/2016	Matèria a reglamentar	Referència reglamentària	Previsió d'actualització o d'aprovació
Art 4.1	Mesures sanitàries i de transport	<u>Animals domèstics:</u> Decisions d'aplicació del Protocol sobre qüestions veterinàries <u>Animals salvatges:</u> Decret del 16-3-2005 d'aprovació del Reglament relatiu a les condicions de transport, d'importació i d'exportació d'animals salvatges	(vegeu nota 1)
Art 4.3	Identificació dels animals considerats de risc	<u>Animals domèstics:</u> Decret del 3-04-2013 d'aprovació del Reglament sobre la tinença de gossos considerats potencialment perillosos <u>Animals salvatges:</u> Pendent	2018
Art 5	Condicions de transport, importació i exportació	<u>Animals domèstics:</u> Reglament d'aplicació de la Decisió 2/1999 del Comitè Mixt CE-Andorra, pel qual es regulen els intercanvis, les importacions i les exportacions d'animals vius i productes d'origen animal destinat al consum humà, de 7 de juny del 2000 <u>Animals salvatges:</u> Decret del 16-3-2005 d'aprovació del Reglament relatiu a les condicions de transport, d'importació i d'exportació d'animals salvatges	(vegeu nota 1) 2017
Art 6.15	Regulació de la limitació de moviments	Pendent	2018
Art 6.19	Identificació de les espècies d'animals de renda	Reglament del Padral i de la tinença de bestiar de renda, del 31-01-2001	
Art 9.3 Art 9.5	Regulació del sacrifici i dels controls especials	Decret del 16-07-2014 d'aprovació del Reglament referent al sacrifici dels animals, la captura i els controls especials de la població d'una espècie animal o bé d'un individu d'aquesta espècie que hagi esdevingut perjudicial	
Art 10.4	Regulació dels nuclis zoològics	<u>Animals domèstics:</u> Decret del 4-2-2015 pel qual s'aprova el Reglament de classificació i establiment de les condicions d'atorgament de l'autorització de nucli zoològic per a animals domèstics i les condicions que han de complir les instal·lacions. <u>Animals salvatges:</u> Decret del 16-3-2005 d'aprovació del Reglament referent a la classificació i a l'establiment de les condicions d'atorgament de l'autorització de nucli zoològic per a espècies de la fauna salvatge, les obligacions de funcionament, el tipus d'instal·lacions i les condicions que han de complir	Conforme 2018

Art 14.1	Identificació de les malalties infeccioses de declaració obligatòria	Annex IV-1 del Reglament d'aplicació de la Decisió 2/1999 del Comitè Mixt CE-Andorra, pel qual es regulen els intercanvis, les importacions i les exportacions d'animals vius i productes d'origen animal destinat al consum humà, de 7 de juny del 2000	(vegeu nota 1)
Art 14.3	Mesures de lluita contra les malalties infeccioses	Decisions d'aplicació del Protocol sobre qüestions veterinàries	(vegeu nota 1)
Art 16	Legislació sobre experimentació amb animals	Absència d'activitat	
Art 18.3 Art 18.5 Art 18.6	Establiment dels terminis per la identificació dels animals de companyia i funcionament del Registre d'Animals de Companyia	Decret del 8-03-2017 d'aprovació del Reglament per a la identificació i el registre d'animals de companyia	Conforme
Art 18.7	Funcionament del Registre d'Animals Salvatges en captivitat	Existeix registre però pendent de complementar per animals que no pertanyen a nuclis zoològics	2019
Art 18.8	Regulació dels gossos d'assistència i gossos de teràpia	Decret del 8-03-2017 d'aprovació del Reglament per a la identificació i el registre d'animals de companyia	Conforme
Art 20.3 Art 20.4	Regulació de la tinença de gossos de races potencialment perilloses	Decret del 3-04-2013 d'aprovació del Reglament sobre la tinença de gossos considerats potencialment perillosos	Conforme
Art 25.6	Funcionament de la recollida d'animals de companyia i de la gossera i de la gatera oficials	Decret del 5-10-2016 d'aprovació del Reglament de funcionament de la recollida d'animals i de la gossera i la gatera oficials	Conforme
Art 27.1	Vigilància sanitària dels animals de renda	Decret del 2-12-2009 pel qual s'aprova el Reglament relatiu als controls oficials efectuats per garantir el compliment de la legislació alimentària i la normativa sobre la salut i el benestar dels animals	(vegeu nota 1)
Art 28.3	Funcionament del Padral	Reglament del Padral i de la tinença de bestiar de renda, del 31-01-2001	Conforme
Art 29.4	Regulació de les activitats que poden afectar la fauna autòctona	Pendent	2018
Art 30.1	Classificació de les espècies protegides de la fauna	Decret del 5-06-2013 d'aprovació del Reglament d'espècies animals protegides	Conforme
Art 30.9	Regulació de la compensació de danys produïts per la fauna protegida (en perill d'extinció)	Pendent	2019

Nota 1: Les normes reglamentàries que desenvolupen les disposicions d'aplicació del Protocol sobre qüestions veterinàries signat entre Andorra i la CEE l'any 1997 (decisions 2/1999, 1/2001, 2/2003 i 1/2005 del Comitè Mixt AD-CE), són actualment analitzades per un grup de treball mixt format per tècnics del Govern i tècnics de la Comissió Europea (DG SANTE i SEAE) amb l'objectiu de promoure la redacció i posterior aprovació d'una 5ª decisió d'aplicació del Protocol que fixarà els terminis d'adopció per part d'Andorra dels Reglaments (UE) 2016/429 i (UE) 2017/625. Aquests textos comunitaris reprenen la major part de la matèria continguda en el Protocol i la seva adopció permetrà l'actualització del contingut reglamentari vigent.